

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 6 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt.

Hirdetési díj: öt baáboos posztosor 5 krajczár. Nagyból terjedelmű a többször megjelent hirdetéseknek leegyenlő történik. Helygondj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel.

Általános szavazó-jog-e vagy nem?

A magyar főváros alsóbb rendű munkásainak körében, a közelebbi időkben élénk mozgalom indult meg, melynek célja nem kevesebb mint az, hogy a választói jog, az országnak minden rendű és rangú s 24-dik életévét betöltött lakosára ráruháztassák; egy szóval, legyen minden ember választópolgár.

Hasznot semmit, de kárt igenis okoz. Ha az a munkás, a helyett, hogy a fejébe vert téves eszmékkel bibelődik s azok megvalósításán siker nélkül fáradozik, teljes szorgalommal lát munkája után s azt igyekszik teljesíteni, a mi feladata, akkor bizonyára használni fog mind magának, mind az iparügynek s még azután adót fizethet, semmi sem fog utóbban állni — feltéve ha honosított állampolgár — hogy a választói jogát úgy gyakorolja, a mint neki tetszik. Azon az uton pedig, melyre azok a budapesti nagy szület csináló férfiak vezették, — céljait nem éri el soha és sem a maga, sem az ipar ügyének nem adhat csak hajszálnyit kis lendületet sem.

ban nem fojthatja vissza egy sarcasticus mosolyát, ha a legtekintélyesebb hírlapokban egyre-másra olvassa azon nagyhangú, de semmit mondó közleményeket, melyek Bismarck ur közvetítésének fényes eredményeit egy előérteketlenek okvetlen létejtöveletét, már mint tényt jelentik.

tel még mindig tulnyomó, bár a kivétel fokozatos emelkedést mutat. A gyapotárunknál az 1871—75-iki korszaktól etekintve, a kivétel mindig nagyobb volt, mint a bevitel. A lenfonalárnál az ötvenes évekig a bevitel nagyobb volt, mint a kivétel; azóta azonban a kivétel állandóan túlhaladja a bevitelt és magas progressióban emelkedik. Len és kenderárunknál bevitel és kivétel jelentékenyen emelkedett; a monarchiában 1830 óta a kivétel mindig nagyobb volt, mint a bevitel. A gyapjúfonalárnál a kivétel állandóan nagyobb volt, mint a bevitel, 1870 óta azonban a bevitel sokkal nagyobb arányokat tüntet föl, mint azelőtt. Czukor, cukorszörp és cukorkorliszt féle cikkekben nagyszerű haladás mutatkozik; a monarchiának a 30-as évek elején jóformán kivitele sem volt; 1851 óta a bevitel következetesen és pedig jelentékenyen csökken, a kivétel óriási mérvben emelkedik. A sörnél ugyanazon nagyszerű progressio mint a cukornál; a monarchia 1850-ig jelentékeny bevitellel bírt, 1851-dik év óta a bevitel csökken, a kivétel pedig feltűnő arányokban emelkedik. Pápirban az egész korszak alatt nagyobb volt a kivétel, mint a bevitel; a kivétel a közelebbi időkben itt is jelentékeny emelkedést mutat. Pélér, lemez és sódronynál a bevitel 1876-ig nagyobb volt, mint a kivétel, ez évben azonban a kivétel túlhaladja a bevitelt. A frissített vasárnál a bevitel 1876-ig szintén nagyobb volt, mint a kivétel, 1876-ban azonban a bevitel mennyiség jelentékenyen csökkent. A vasúti sínknél s az ez után következő cikkeknel, a kimutatás csak 1850-ik évtől kezdve szolgáltat adatokat. A sínknél a bevitel nagyobb, mint a kivétel; 1876-ban a viszony kedvezőleg változik. Vasárunknál a kivétel 1871-ig nagyobb a bevitelnél, az 1871—75-iki gazdasági lendület korszakában azonban a bevitel ismét fölül emelkedik, 1876-ban a régi viszony helyre áll. Róvidárunknál a kivétel az egész korszak alatt túlhaladja a bevitelt. Úveg és üvegárunknál a kivétel állandóan nagyobb, mint a bevitel és az utóbbi években még folyvást jelentékenyen emelkedik.

lóságának bizonyítékát, mert a pápaság a legkínosabb szorongatásaiban is minden emberi várakozás ellenére mindig erősebb és erősebben emelkedett ki a küzdelemből. És ma is, mikor a katolikus világ, mint bibornok ur ép az imént említett, siratott elődünk halála fölött és a bizonytalan jövő miatt nagy aggodalom fogta el, ma is tetszett az irgalmas istennek, bölcsességének titkokzatosságában, mely magának céljaira a leggyöngyözö eszközöket használja föl, tetszett gondoskodni az elrúvult egyháznál a mi érdekem nélkül való csekély személyünk kiválasztásáért.

és jutalom d ur szives

Ezen és még más ezuttal hallgatással mellőzött okok miatt, az általános szavazati jog behozatalának még csak eszméjét nem helyeseljük. De még sokkal inkább nem helyeseljük, hanem határozottan elkarhuzhatjuk azon törekvéseket és mozgalmakat, melyek a tárgybán Budapest közelebb megindultak. Mert tudnunk kell hogy azon egyének, kik a fővárosban ezen így kisebb és nagyobb komposaiként szerepelnek, úgy tolják fel magukat a világ előtt, mintha ők a magyar munkás osztály érdekeiért szálltak volna sikra, pedig legnagyobb részben bevándorolt idegenek, — kik nem beszélnek még nevezeti nyelvünket sem és a mi legfőbb, nem is honosított polgárai hazánknak, — ily minőségben pedig még csak joguk sincs arra, hogy belkormányzati ügyeinkbe bele is kukkanjanak. — Azt mondják továbbá hogy az ipar fejlesztése s felvirágoztatása legeg szent célként szemeik előtt. Tegyük fel hogy ez csakugyan így van; de akkor azt a szerény kérdést is bátorkodunk koczkatatni, hogy ezen az uton, az általános szavazati jog utján akarják a nemes célt elérni? Hiszen ha azt az egyszerű munkást, ki a maga lelkiességében szorgalmasan dolgozgatva keresi meg napi élelmét, ilyféle üres eszmék pengése által megzavarják nyugalmában; ha elvonják figyelmét a munkától s felgyújtják kedélyét és nyugodtságát, hajt az valami hasznot az iparügy előmozdítására? ...

Külföld.

Mig Bismarck azon üdvös munkával foglalkozik, hogy rostával merít a vizet, azzal más szóval közvetít ex offio, addig Oroszország és Anglia egyre és most már nyíltan készülnek a nagy mérkőzésre. Az ember valóban, kitűnő lovas, nagyszerű táncos — hm! hm! Korosodó udvarhölgyek, kik fájdalom érzettel kezdének megemlékezni arról, hogy a férjhezmenés a leány legsajátságosabb és a tulajdonképeni rendeltetése, és hogy a szívet sem estélyek sem bálok tartás hevítségében tartani nem képesek, továbbá kik egyébként kifogástalan neveléssel dicsekedve, legalább is 16 elhunyt öst voltak képek fölmutatni, de azért családjukat egyetlen taggal sem bírták már szaporítani, kik mesalliancenak tekinték, ha a báró nemes kisasszonyt, vagy a gróf bárónőt vett el, ezek Fernow kegyelmségének forrásához leginkább jártak közel tapogatózásukban. Ki volt Fernow ur? Dédájátját még csak Fernow urnak hívták és pedig még hozzá a legjobb esetben; a boldogult miniszter atya pedig, ki báróságga emeltetett, oly leányt vett el, kinek nemessége igen kétséges, vagy legalább is nagyon ifjú volt. Vajjon helyesebben fog-e cselekedni az unoka? Sőt ellenkezőleg. Ah, így már érteni lehetett azt a gyors előléptést. Kundermann urnak van egy leánya, ennek volt rendeltetése az előszobából a salonba átültetett.

XIII. Leo válasza

A szent collégium husvétüdvözléte. Di Pietro bibornok, a szent collégium dékánja és a római egyház Camerlengója, ki nagy szombaton dé. 11 órakor a szent collégium élén a trónteremben megjelent, üdvözlő feliratot olvasott föl, melyben a pápaság elleni támadásokról beszélt, emittette a fenyegetést, hogy a pápaságot gyökeresen ki kell irtani, meg kell ölni s a fenyegetéssel az görk pártfogás isteni ígérteit s azon tényt állította szembe, hogy IX. Pius halála után a pápaság post tres dies resurrexit et est hic, — három nap múlva föltámadott és megint itt van.

Az osztrák-magyar vámterület külkereskedelméről.

Az osztrák-magyar vámterület külkereskedelméről szóló 1876-ik évi kimutatás sok érdekes adatot foglal magában. Különösen érdekes a kimutatásnak azon része, mely az 1831. évi óta mutatja ki azon változásokat, melyek a külkereskedelem szempontjából egyes főbb árucikkeknel történtek. Mellőzve a részletes számadatokat, ezen cikkeknek mindegyikéről csak rövid szavakban adjuk az eredményt, a mint következik. A gyapotfonalárnál a bevé-

Napi hírek.

Folkérés. Ezen tisztelt egyleteket és társulatokat, melyek ez évben tartandó vizgalmakra népek és rti dalcarnokunkat igénybevenni kívánják, tisztelettel kérem, miszerint ebbeli ígéretyeket hozzá, hova előbb bemaná, illetőleg nálam előjegyezni méltóztatassanak. — Debreczen, 1878. ápr. 25. B o d o s s y Pál, a dal- és zeneyegylet elnöke.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A szerencse pillanata.

Irta: Hackländer F. W. ELSŐ KÖTET. Tizedik fejezet. Egy szolgáló és két barát. Hogy Fernow tulajdonképen mily eszközök által emelkedett oly hirtelen a regens kegyében, azt az udvarnál senki sem tudta. — Némelyek azt tarták, hogy talán a regens megemlékezett arról, miszerint Fernow atya igen érdemes férfiú és derek miniszter vala; más jó indulatú emberek meg, kik előtt már becsületes és jó hírnevű szent és sérthetetlen vala, a kajaikat bigyeszték, magásra fölönták szemöldöküket és a legravaszabb arckifejezést íparkodának fölvenni, suttogva mondván: „Már régóta nem titok előttünk, hogy Fernow a legnagyobb körökben igen nagy tekintélynek örvendett, különben is szép fiatal em-

ber, kitűnő lovas, nagyszerű táncos — hm! hm! Korosodó udvarhölgyek, kik fájdalom érzettel kezdének megemlékezni arról, hogy a férjhezmenés a leány legsajátságosabb és a tulajdonképeni rendeltetése, és hogy a szívet sem estélyek sem bálok tartás hevítségében tartani nem képesek, továbbá kik egyébként kifogástalan neveléssel dicsekedve, legalább is 16 elhunyt öst voltak képek fölmutatni, de azért családjukat egyetlen taggal sem bírták már szaporítani, kik mesalliancenak tekinték, ha a báró nemes kisasszonyt, vagy a gróf bárónőt vett el, ezek Fernow kegyelmségének forrásához leginkább jártak közel tapogatózásukban. Ki volt Fernow ur? Dédájátját még csak Fernow urnak hívták és pedig még hozzá a legjobb esetben; a boldogult miniszter atya pedig, ki báróságga emeltetett, oly leányt vett el, kinek nemessége igen kétséges, vagy legalább is nagyon ifjú volt. Vajjon helyesebben fog-e cselekedni az unoka? Sőt ellenkezőleg. Ah, így már érteni lehetett azt a gyors előléptést. Kundermann urnak van egy leánya, ennek volt rendeltetése az előszobából a salonba átültetett.

és hogy ez az eshetőség ismét vagy tíz-husz udvarhölgyet, kik előbb halálos ellenfelekké váltak, véd és dacszövevényre bírt, azt is hásegesen állíthatjuk. Mindezen dolgokat, beszélgetéseket és tállgatásokat a kamarásnak barátai tudomására hozták. Ő ezekben a gondolkodásra anyagot talált és szórakozott. Nyomban rá azonban ismét meglepte őt az óriási, öt szétzúzással fenyegető unalom. — Ilyenkor kezeit hátra téve föl alá kezdett szaladgálni szobáiban nagyokat sohajta és közel a kétségbeeséshez. Egyszer ilyen hangulatban az ablakhoz lépett és mélyre tekintett le az alatt elterülő homályos sikátorra. Régebben olykor egy üde leány arcot vett észre a szemközti ház egyik ablakánál, hozzá lopvást ártekinteni, ha föltűnőbb mozdulatokat tett. Unalmában az ember mindent elővesz, minél fogva most elhatározá a kamarás a szemközti házat újra figyelemmel kísérsni, sőt ostromzárolni. Roza megérdemlé a fáradságot, ezt már az első reggelén be kellett vallania Wendennek, azért bontó ágyu üteget föl is állítá ellenébe a mely — egy óriási színházi látszóbol állott, — mely látványlag 2 lépésnyi közelségbe hozta a kis szomszédját. — Ejnye, ezermilliomadta, —

hová is tette eddig szemét? Mily fősleges teremés volt ez a leány. És tanulékon, hajlítható. E bókot már néhány óra múlva kimondhatta Wenden. Eleinte csak futólag és elfogultan pillogatótt át hozzá, de csakhamar megszokta tekintetét; sőt mosolygott is, midőn a báró szomorkodó állásokba helyezé magát az ablaknál, sőt nevetett is, fejt hátravetve, ha a báró egy ibolyacsokrot, mely virágfajból fogsága tartama alatt kimondhatlan mennyiségűt használt föl, ajkaihoz emelt. A leány nevet és kiletét Wenden már az első estén megtudta; a második nap reggelén pedig már szíves ismeresét elhalmozá ékes számfafonatu szavatszerzőkkel, úgy annyira, hogy néhány azon gondolatra jött, hogy talán valamely florenzi nagybátyjától örökölt a báró, a mely örökség számlamunkákból állott. Ha a kamarás egyrészlől örvendett is a szép ostromlása körüli elemunkálatok előhaldása fölött, más részlől attól kezdett tartani, hogy nagyon mélyen talál annak szép fekete szemébe tekinteni. Wenden kamarásnak érzelmes szíve volt és azon véleményben volt, hogy nincs a világon neveltessebb egy nem viszonozott szerelménél és tapasztalásból tudta, hogy ezek a polgáriányok olykor olyan ma-

kaesok, mintha a sátán bujt volna beléjük. Különös találkozásá volt a véletlennek, hogy Rigoll báró neki negyed napra épen ama szép leány arcképet mutatta meg Nagy újjelentő mére tapasztalta, hogy szinte szírieméltővő lett. De miniat ő excentriája égre-földre esküdözék előtte, hogy az arcképet a legártatlanabb szándékkal szerette meg, hogy t. i. azt egy hölgynek megmutathassa, — úgy megnyugodott. De hogy mégis nyugtalanságot érzett, az korántsem volt tetszésére, főleg miniat egy napon észrevevte, hogy ő is mily benyomást tón a leány szívére. Epen az ablaknál állott, vagyis inkább festőleg könyökölt ki azon. A déli óra körül lehetett az idő, nem elegezte meg, hogy a fényképet nézhette, hanem vonásról-vonásra összehasonlítá az eredetijével, mely odaát épen látható volt. Aztán visszaadta a képet a bárónak, oly némaajtékkal, mely kifejeze: Im, vedd szívem szebbik felét. Miért nem vehetné te az enyém. Oh mint szerethetnék én!

